

Ráduly János

Félperces történetek (IV.)

Tudák-ember

— Na, tanár úr — mondja Gyuri —, nagy sikere van a Mátyás királyos könyvének. A menyem meglátta az asztalon, s rögtön rácsapott. Előbb elolvasta a dedikációt, aztán belelapozott. Mondtam, az én nevem is benne van. A könyvet el is vitte, a családban a kicsi már második osztályos, ő olvassa a történeteket. Tudja-e, mit mondott a menyem?

— Mit?

— Magából — már mint belőlem — tudák-ember lesz.

— Mit jelent a tudák-ember?

— Az ezelőttiek arra mondták a tudákembert, aki okos, felkészült, tudós. Hát ez bizony szép jövődölés a menyem részéről, igaz-e?

Hasznos munka

Ásás közben beszélgetek Borisz kutyámmal:

— Látod-e, milyen szépen haladtam? Te mikor tanulsz meg ásni?

— Ó, gazdám, az én feladatomban más: én egerésző kutya vagyok. Állj meg egy pillanatra az ásással.

Borisz az utolsó ásónyomnál kötött ki. Erőteljesen szaglászott, a jobb lábával kaparni kezdte a földet, aztán a bal lábával folytatta, tágult a lyuk, most mind a két lábával kapar, a lyukba befúrja a fél fejét, s a mélyből kiemel egy kövér csimaszt.

— Ó, ez nem egér, te Borisz! — mondtam nevetve.

— Nem baj, gazdám, hasznos munkát végeztem: ebből a kártékony csimaszból sosem lesz cserebogár.

Bölcs Ignác bácsi

Kibédre kerülésem után — volt nejemmel — házat vásároltunk. Mindjárt hozzáfogtunk a telek „átalakításához”. Mondtam reggel a segítőtársaknak:

— Előbb a csűrűt, majd a búzatartót bontjuk le. Ezt kívánja a szükség.

Dél körül megérkezett az öreg Bölcs Ignác bácsi. Feszült idegállapotban volt.

— Ilyen csűrűt lebontani — kész barbárság! Ilyen búzatartót lebontani — kész meggondolatlanság!

— Ide hallgasson, Ignác bátyám — mondtam —, nekem a csűrre, búzatartóra nincs semmi szükségem. Csak kertre. Az pedig nincs. Most lesz. Különben, ha maga az én helyemben lenne, miként járna el?

— Egy pohár pálinkáért válaszolok — mondta.

A pálinkát megitta.

— Hát én is bontakoznék — szólt megadóan, s a poharat úgy tartotta, hogy lehessen még egyszer megtölteni.

Demizsonnyi öröm

Jóska késő délutánig mézet pergetett, elpakolta a munkaeszközeit, most ebédel. Mondja a feleségének:

— Márton barátomnak holnap neve napja van, úgy illene, hogy ma este már köszöntsem.

— Köszöntsd fel — válaszolt rögtön az asszony.

— Mit vigyek?

— Mézet. Ott a kisebbik demizson, töltsd meg mézzel.

Sötétedéskor Jóska már meg is érkezett Mártonhoz.

— Ma mézes napom volt — mondta —, mézet pergettem, mézzel köszöntelek föl.

Márton ujjongva vette át az ajándékot.

— Demizsonnyi öröm — mondta —, hálásan köszönöm.

Családtagnak számít

Sándor bácsi — ünnepi ruhában — megérkezik a buszmegállóhoz.

— Hová utazol? — kérdezi Gyuri bácsi.

— Megyek Szovátára, itthon úgy döntöttünk az asszonnyal, többet nem gazdálkodunk. A tehenet el is adtuk. Megélünk a kicsi nyugdíjunkból.

Azt mondja Gyuri bácsi:

— Te Sándor, én is nyugdíjas vagyok, megvan még a tehenem, el nem adnám a világ sűrű kincséért sem. Soha nem volt még ilyen jámbor tehenünk. Engem annyira szeret, hogy amikor megfejem, valósággal hálálkodik: nyalja, csókolja az arcomat. Már valósággal családtagnak számít. És a teje:

— Aranyat ér — mondják a szomszédok.

Váljék egészségünkre

— Elmentem a szomszéd faluba a bálba — meséli Béla —, hát úgy éjféle körül mondja az ismerősöm:

— Lépjél ki az udvarra, valaki keres.

Bizony megszeppentem, tudtam: az ilyen „kihívás” verekedést (is) jelenthet. Az udvar közepén előttem állt meg egy nagy, tagbaszakadt ember. Azt kérdezte:

— Maga ismer-e engem?

— Mintha láttam volna — válaszoltam.

— Na, tudja meg, én vagyok azon ember, akinek akkor éjjel — emlékszik-e? — megjavította az úti szekerét. Ma is hálás vagyok érte. Hoztam egy liter bort, barátságból megisszuk.

Megfogtam az üveget, ennyit mondtam:

— Na, válják egészségünkre!

Mit tegyek?

Érett korú hölgy állított meg az utcán, merőn nézett rám. Én töprengtem: honnan ez az ismerős arc?

— Harmincöt éve, hogy nem találkoztunk, Magdolna a nevem — mondta —, már én is, akárcsak te, nyugdíjas lettem.

— Gratulálok.

— Ó, nem szabad gratulálni. Amíg dolgoztam, a munkahelyem védettséget jelentett. Most rám szakadt a barbárság. Férjem idegbeteg, sokat veszekszik.

— Féltékeny-e?

— Nem mondhatom. De ha megvillan valami rossz az eszében, már verekedik. Mit tegyek?

Arcán könnyek görögtek alá.

— Fényesek a könnyeid — mondtam.

— Örömkönnyek: végre kimondhattam valakinek a nagy fájdalmamat.

Töpi kutya féltékeny

Simogatom Lajosék kis hófehér kutyáját, Töpit.

— Ügyes állat vagy, szép vagy, szelíd vagy.

Lajos felkapja a fejét a szelíd szóra. Azt mondja:

— Jaj, dehogy szelíd! Nagyon féltékeny. Képzeld el, Anna-Marit, a feleséget nem ölelhetem meg. Nem hagyja.

— Hogy-hogy?

— Gyere Anna-Mari, lásson csodát a tanár úr.

Anna-Mari megáll mellettünk, Lajos átkarolja a vállát. Töpi odaugrik, belekapaszkodik Lajos nadrágjába, húzza, tépi, kavincol, míg szétrebben a házaspár.

— Hát erre ki tanított téged, Töpi? — kérdeztem.

— Vau, vau, a nagy természet — válaszolta.